

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی استان لرستان

آناتومی شکم

(همراه با نکات بالینی)

محمد تمجیدی پور

عضو هیأت علمی، دانشگاه علوم پزشکی لرستان

انتشارات شاپورخواست

خرم آباد

۱۳۹۶

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : آناتومی شکم (همراه با نکات بالینی) / احمد تمجیدی پور
مشخصات نشر : خرم آباد: انتشارات شاپورخواست، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری : ۲۱۵ ص. مصور
شابک : ISBN: 978 - 600 - 260 - 390 - 6
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : شکم - - کالبدشناسی
موضوع : Abdomen--Anatomy
شناسه افزوده : دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ آ ۸ / ت ۴۳ QM
رده بندی دیویی : ۶۱۱/۹۵
شماره کتاب شناسی ملی : ۴۸۴۱۷۹۸

آناتومی شکم

(همراه با نکات بالینی)

احمد تمجیدی پور

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان
انتشارات شاپورخواست
خرم آباد ، همراه : ۰۹۱۶۳۹۸۴۰۱۱
www.Shapour-khast.ir
Email: info@shapour-khast.ir

أمور کامپیوتری: لیلیا صیاد بیرانوند- طرح جلد: سهیل - اسراراده

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه - نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

لیتوگرافی: آفتاب - چاپ: زیتون

شابک: ۳۹۰ - ۲۶۰ - ۶۰۰ - ۹۷۸

برسازش دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان

بها: ۲۰۰۰۰ تومان

۵	پیش‌گفتار
۷	فصل اول: جدار حفره‌ی شکم
۷	محدوده‌ی حفره‌ی شکم
۱۳	عضلات جدار شکم
۲۹	کانال اینگوینال (Inguinal Canal)
۳۸	فولدها و حفرات صفاقی
۴۰	عضلات جدار خلفی شکم
۴۴	فشیای عده‌ی شکم
۴۵	عروق و اعصاب جدار شکم
۴۶	شریان‌های جداره‌ی تنه‌ی شکم
۴۸	شبکه‌های Sacral، Lumbar و Coccygeal
۵۶	پرتونیوم (صفاق) Peritoneum
۵۸	چین‌های صفاقی
۶۴	مزوگستر پشته‌ی
۶۵	سرنوشت مزوگستر شکمی
۶۸	مزوی پشته‌ی جِجونوم و ایلوم
۷۰	مزواپندیکس
۷۲	مزوکولن عرضی
۷۳	مزوسیگوبید
۷۶	تقسیم‌بندی کلی حفره‌ی صفاقی (Peritoneal Cavity)
۸۱	وضعیت صفاق در حفره‌ی لگن
۸۳	احشاء شکم
۸۳	مری (Esophagus)
۸۵	معهده (Gaster) یا Ventriculus
۹۰	عروق معده و مری شکمی
۹۸	اعصاب معده و مری شکمی
۱۰۳	روده‌ی کوچک (Small Intestine)
۱۰۳	دوئودینوم (Duodenum)
۱۱۱	جِجونوم و ایلوم (jejunum & Ileum)
۱۱۴	عروق روده‌ی کوچک (Vessels of Small Intestine)

۱۲۰	روده‌ی بزرگ (Large Intestine)
۱۲۳	سیکوم
۱۲۵	اپندیکس
۱۲۷	کولن صعودی
۱۲۸	کولن عرضی
۱۳۰	کولن نزولی
۱۳۲	کولن سیگموئید
۱۳۲	عروق سیکم و کولون
۱۳۷	رکتوم (Rectum)
۱۴۳	مجرای ایس (Anal canal)
۱۴۶	عروق و اعصاب رکتوم و مجرای ایس
۱۵۰	کبد (Liver or hepar)
۱۶۰	رباط‌های کبد
۱۶۰	فضاهای اطراف کبد
۱۶۱	عروق کبد
۱۶۲	عناصر سه‌گانه‌ی پورتال
۱۶۲	مثلت سیستیک یا کالوت
۱۶۲	مثلت هیپوبلیتری
۱۶۳	ورید پورتال
۱۶۴	مجاری صفراوی
۱۶۷	کیسه‌ی صفرا (Gall bladder or Cholecyst or Vesica fella)
۱۷۰	اعصاب کبد، کیسه‌ی صفرا و مجاری صفراوی
۱۷۴	لوزالمعده (Pancreas)
۱۸۰	طحال (Spleen or lien)
۱۸۵	شریان‌های شکم و لگن
۲۰۰	وریدهای شکم و لگن
۲۰۴	لنف شکم و لگن
۲۰۷	اعصاب اتونوم شکم و لگن
۲۱۵	منابع

پیشگفتار

به نام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه برنگذرد

دانش آناتومی به عنوان یکی از دروس اساسی و پایه برای آموزش دانشجویان پزشکی یک ضرورت تردیدناپذیر است. پزشکان بمنظور معاینه، تشخیص و ارائه‌ی راهکارهای درمانی نیاز به دانش لازم در زمینه مشخصات اندامها و احشاء بدن انسان سالم دارند تا بتوانند بیماری اندامها و احشاء را تشخیص دهند و تشخیص صحیح اساس یک درمان موفق است. در زمینه‌ی آناتومی کتب متعددی وجود دارد ولی این کتب عمدتاً به مسائل ریز و غیرضرور پرداخته، آموزش اناتومی را خسته کننده و کسالت‌بار نموده‌اند و معمولاً همیشه دانشجویان از زیادی مطالب ناامید هستند. لذا در سالهای اخیر تعدادی از همکاران شروع به ترجمه کتب آناتومی بالینی از جمله کتب اسنل نموده‌اند. ویژگی این کتب اختصار مطالب آناتومی و پرداختن بیشتر به مطالب بالینی است. از طرفی طراحان سؤالات امتحانات جامع علوم پایه به هیچ وجه توجهی به مطالب بالینی نداشته و صرفاً مطالب آناتومی را به عنوان سؤال مطرح می‌کنند که به راحتی با کتب اسنل قابل پاسخ گویی نیستند. لذا این کتاب به منظور رفع این مشکل نگاشته شده است. نگارش ساده و روان، حذف مطالب ریز و غیرضرور که در امتحانات جامع علوم پایه مورد توجه نبوده، بیان مهمترین نکات بالینی و تلفظ صحیح اصطلاحات آناتومی از ویژگیهای این کتاب است. در پایان بیان این نکته ضروری است که درک صحیح آناتومی بدن انسان بدون استفاده از اطلسهای آناتومی و تشریح عملی جسد ناممکن است و پزشکانی که آناتومی را بدون تشریح جسد و الزاماً بصورت ناقص یاد می‌گیرند مهارت لازم و ضروری را در معاینه، تشخیص و درمان بیماران کسب نکرده، الزاماً تکمیل یادگیری خود را در طی سالهای اول زندگی حرفه‌ای خود، بر روی بیماران بدست می‌آورند و چه بسا با تشخیصها و در نتیجه درمانهای اشتباه ضمن تحمیل هزینه‌های سنگین به بیماران خود،

درد و رنج آنها را نیز افزایش می‌دهند. اشتباهات زیاد جراحان عمدتاً ناشی از دانش اندک آنها در زمینه آناتومی و وریاسیونها می‌باشد اشتباهاتی که معمولاً توان سنگین آن را باید بیماران بپردازند.

احمد تمجیدی پور

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان